

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ХАРКІВСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ ЕКОНОМІЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ІМЕНІ СЕМЕНА КУЗНЕЦЯ

**Методологічні підходи застосування електронного врядування
в публічному управлінні**

**МЕТОДИЧНІ РЕКОМЕНДАЦІЇ
до проведення підсумкового контролю
з навчальної дисципліни
підготовки докторів філософії**

зі спеціальності **074 Публічне управління та адміністрування**
(шифр і назва спеціальності)

2016 рік

РОЗРОБЛЕНО ТА ВНЕСЕНО:

кафедрою, протокол№..... від..... (до 25.04.2016)

1. ЗАГАЛЬНІ ВІДОМОСТІ

Підсумковий контроль успішності навчання здобувачів з дисципліни «Методологічні підходи застосування електронного врядування в публічному управлінні» та рівня сформованості у них компетентностей, які підтримуються даною навчальною дисципліною проводиться у формі семестрового диференційованого заліку відповідно до графіку навчального процесу спеціальності.

Семестровий залік – форма оцінки підсумкового засвоєння здобувачами теоретичного та практичного матеріалу з окремої навчальної дисципліни, що проводиться як контрольний захід.

Завданням заліку є перевірка розуміння здобувачем програмного матеріалу в цілому, логіки та взаємозв'язків між окремими розділами, здатності творчого використання накопичених знань, вміння формулювати своє ставлення до певної проблеми навчальної дисципліни тощо. В умовах реалізації компетентнісного підходу екзамен оцінює рівень засвоєння здобувачем компетентностей, що передбачені кваліфікаційними вимогами.

Семестровий диференційований залік охоплює програму дисципліни і передбачає визначення рівня знань та ступеня опанування здобувачами компетентностей. Типовий приклад модульного білету наведено у розділі «Завдання для підсумкового контролю успішності навчання».

Кожен модульний білет складається з трьох завдань, які передбачають вирішення типових професійних завдань фахівця на робочому місці та дозволяють діагностувати рівень теоретичної підготовки здобувача і рівень його компетентності з навчальної дисципліни.

Білет включає одне теоретичне завдання, одне діагностичне та одне евристичне завдання, які оцінюються відповідно до Тимчасового положення "Про порядок оцінювання результатів навчання студентів за накопичувальною бально-рейтинговою системою" ХНЕУ ім. С. Кузнеця.

Здобувач отримує право на виконання завдань підсумкового контролю (допуск до заліку), якщо кількість балів, одержаних за результатами перевірки успішності під час поточного контролю відповідно до змістового модуля впродовж семестру, в сумі досягла 60 балів.

2. СИСТЕМА ОЦІНЮВАННЯ УСПІШНОСТІ НАВЧАННЯ ПІД ЧАС ПРОВЕДЕННЯ ПІДСУМКОВОГО КОНТРОЛЮ

2.1. Зразок білета

ХАРКІВСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ ЕКОНОМІЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ ім. С. Кузнеця

Освітньо-кваліфікаційний рівень: доктор філософії

Напрямок підготовки: «Державне управління»

Спеціальність 074 Публічне управління та адміністрування

Семестр:

Навчальна дисципліна: Методологічні підходи застосування електронного врядування в публічному управлінні

БІЛЕТ № 1

Завдання 1. Розкрийте сутність проблеми цифрової нерівності в контексті побудови е-уряду.

Завдання 2. Ви як публічний менеджер працюєте в одному з органів державної влади. В процесі виконання професійних обов'язків виникає наявна потреба в вирішенні проблем, пов'язаних з впровадженням електронного врядування.

Завдання 3. Перед закордонним відрядженням керівник доручив Вам підготувати матеріал щодо проведення аналізу закордонного досвіду впровадження електронного врядування. Охарактеризуйте досвід країн – членів Європейського Союзу в наданні електронних публічних послуг.

Затверджено на засіданні кафедри публічного адміністрування та регіональної економіки
Протокол № від «__» _____ 201__ р.

Завідувач кафедри
Державного управління,
публічного адміністрування та
регіональної економіки

Екзаменатор

2.2. Перелік завдань для підсумкового контролю

1. Охарактеризуйте електронне урядування: поняття, сутність, актуальність, та мотивація запровадження та функціонування.

2. Визначте поняття, принципи та інформаційно-технологічні аспекти електронного врядування.

3. Розкрийте основні принципи і методи роботи е-урядування.

4. Надайте характеристику складовим електронного уряду: приклади інформаційних систем електронного врядування.

5. Розкрийте сутність методології проектування, впровадження та наповнення компонент електронного уряду на різних рівнях державного управління.

6. Охарактеризуйте нормативно-правове та організаційне забезпечення впровадження електронного уряду.

7. Дайте характеристику інформаційно-аналітичного забезпечення діяльності органів державного управління і місцевого самоврядування в рамках функціонування інформаційної системи "Електронний уряд".

8. Визначте архітектурні моделі електронного уряду: інтеграція і взаємодія складових електронного державного управління.

9. Назвіть моделі опису архітектури електронного уряду.

10. Розкрийте сутність проблеми цифрової нерівності в контексті побудови е-уряду.

11. Вкажіть шляхи подолання цифрової нерівності в Україні та світі.

12. Охарактеризуйте проекти у публічному адмініструванні: проекти історичні та сучасні; різниця між "нормальною/функціональною" і "проектною" діяльністю.

13. Визначте програми, проекти і завдання як об'єкти управління.

14. Розкрийте сутність управлінських проблем.

15. Охарактеризуйте проект як один з засобів рішення проблем.

17. Розкрийте сутність організації і управління проектом за технологією e-government.

18. Розкрийте сутність процесного підходу до публічного адміністрування та електронного врядування.

19. Дайте характеристику управління системами і процесами: традиційний і сучасний підходи.

20. Визначте процеси, необхідні для системи публічного адміністрування і електронного врядування, та їхнє застосування на всіх рівнях в публічній організації.

21. Визначте послідовність та взаємодію процесів та побудову системи процесів.

22. Визначте критерії та методи, що необхідні для забезпечення результативності функціонування процесів та управління ними.

23. Визначте ресурси та інформацію, необхідну для підтримання функціонування та моніторингу цих процесів.

24. Розкрийте сутність моніторингу, вимірювання та аналізування процесів.

25. Охарактеризуйте розробку заходів, необхідних для досягнення запланованих результатів та постійного поліпшення цих процесів.

26. Дайте характеристику міжнародному стандарту ISO 9004:2000 Quality management systems Guidelines for performance improvements (Системи управління якістю, Настанови щодо поліпшення діяльності).

27. Дайте характеристику Державному стандарту України ДСТУ ISO 9004-2001 Системи управління якістю, Настанови щодо поліпшення діяльності

Приклад типових практичних завдань

Завдання (стереотипне). Ви як публічний менеджер працюєте в одному з органів державної влади. В процесі виконання професійних обов'язків виникає наявна потреба в вирішенні проблем, пов'язаних з впровадженням електронного врядування.

Вам необхідно дати обґрунтовану відповідь на наступне питання:

1. Електронне урядування: поняття, сутність, актуальність, та мотивація запровадження та функціонування.

Завдання (діагностичне). В органі державної виконавчої влади, де Ви працюєте, виникла необхідність створення сучасної системи надання адміністративних послуг за технологією електронного врядування.

Охарактеризуйте принципову схему проекту системи надання адміністративних послуг за технологією електронного врядування.

3. СИСТЕМА ОЦІНЮВАННЯ УСПІШНОСТІ НАВЧАННЯ ПІД ЧАС ПРОВЕДЕННЯ ПІДСУМКОВОГО КОНТРОЛЮ

Результат семестрового диференційованого заліку оцінюється в балах і проставляється у відповідній графі екзаменаційної "Відомості обліку успішності".

Мінімально можлива кількість балів, які здобувач може отримати за результатами проведення підсумкового контролю – 60.

Максимально можлива кількість балів, які здобувач може отримати за результатами проведення підсумкового контролю – 100.

Виконання кожного завдання підсумкового контролю успішності здобувача оцінюється відповідно до Тимчасового положення "Про порядок оцінювання результатів навчання студентів за накопичувальною бально-рейтинговою системою" ХНЕУ ім. С. Кузнеця (табл. 3.1).

Таблиця 3.1

Шкала оцінювання: національна та ЄКТС

Сума балів за всі види навчальної діяльності	Оцінка ЄКТС	Оцінка за національною шкалою	
		для екзамену, курсового проекту (роботи), практики	для заліку
90 – 100	A	відмінно	зараховано
82 – 89	B	добре	
74 – 81	C		
64 – 73	D	задовільно	
60 – 63	E		
35 – 59	FX	незадовільно	не зараховано
1 – 34	F		

Підсумкова оцінка за *залік* з навчальної дисципліни «Методологічні підходи застосування електронного урядування в публічному управлінні» розраховується за формулою:

$$S = Z1 + Z2,$$

де S – підсумковий максимальний бал, який здобувач може отримати за успішне виконання усіх завдань підсумкового контролю ($S=100$);

$Z1$ – максимальна кількість балів, яку здобувач може отримати за виконання завдання 1 підсумкового контролю ($Z1=45$);

$Z2$ – максимальна кількість балів, яку здобувач може отримати за виконання завдання 2 підсумкового контролю ($Z2=55$);

Підсумкова оцінка з навчальної дисципліни розраховується з урахуванням балів, отриманих під час поточного контролю за накопичувальною системою.

Сумарний результат у балах за семестр складає: "60 і більше балів – зараховано", "59 і менше балів – не зараховано" та заноситься у залікову "Відомість обліку успішності" навчальної дисципліни.

3. РЕКОМЕНДОВАНА ЛІТЕРАТУРА

3.1. Основна

1. Данилин А. В. Электронные государственные услуги и административные регламенты: от политической задачи к архитектуре "электронного правительства" / А. В. Данилин. – М. : ИНФРА-М, 2004. – 336 с.
2. Клименко І. В. Технології електронного урядування / І. В. Клименко, К. О. Линьок. – К. : Центр сприяння інституційному розвитку державної служби, 2006. – 192 с.
3. Матвієнко О. Основи організації електронного документообігу : навч. посібн. / О. Матвієнко, М. Цивін. – К. : Центр учбової літератури, 2008. – 112 с.
4. Шевчук О. Б. Електронний уряд / О. Б. Шевчук, О. П. Голобубцький. – К. : Атлант UMS, 2002. – 173 с.

3.2. Додаткова

5. Денисова И. П. Социальная политика : учебник / И. П. Денисова, Л. Р. Клиновенко. – М. : Феникс, 2009. – 352 с.
6. Діденко А. Н. Сучасне діловодство : навч. посібн. / А. Н. Діденко. – 2-ге вид., перероб. і доп. – К. : Либідь, 2000. – 384 с.
7. Електронна демократія: сподівання та проблеми / Дж. Кедді, К. Вергез; [пер. з англ. С. Соколик, О. Орель, К. Гомма]. – К. : Центр адаптації державної служби до стандартів Європейського Союзу, 2009. – 164 с.

8. Інформатизація управління соціальними системами: Орг.-правові питання теорії та практики : навч. посібн. / В. Д. Павловський, Р. А. Калюжний, В. С. Цимбалюк та ін. ; за заг. ред. М. Я. Швеця, Р. А. Калюжного. – К. : МАУП, 2003. – 336 с.

3.3. Ресурси Інтернет

9. Агармизян И. Мировой опыт реализации концепции электронного правительства [Электронный ресурс] / И. Агармизян. – Режим доступа : <http://www.microsoft.com/rus/docs/government/analytics/e-government.doc>.

10. Василенко И. А. Административно-государственное управление в странах Запада: США, Великобритания, Франция, Германия [Электронный ресурс] / И. А. Василенко. – Режим доступа : http://www.gumer.info/bibliotek_Buks/Polit/Vasil/index.php.

11. Глосарій термінів Європейського Союзу [Електронний ресурс]. – Режим доступу : http://europa.dovidka.com.ua/p.html#Enterprise_policy.

12. Данилин А. В. Технологии интеграции государственных информационных систем и организации межведомственного взаимодействия [Электронный ресурс] / А. В. Данилин. – Режим доступа : <http://www.microsoft.com/rus/docs/government/analytics/integration.doc>.

13. Концепція реформування публічної адміністрації в Україні [Електронний ресурс]. – Режим доступу : http://www.pravo.org.ua/files/administr/Koncrpciya_reform_pabl_admin_2.doc.

14. Концепція формування та функціонування інтегрованої інформаційно-аналітичної системи органів державної влади та органів місцевого самоврядування [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <http://www.stc.gov.ua>.

15. Корнеева Т. Відкритість української влади як системний функціональний феномен у сфері управління [Електронний ресурс] / Т. Корнеева. – Режим доступу : <http://www.isu.org.ua>.

16. Несторенко О. Інформаційне суспільство, електронна Україна та геоінформаційні технології [Електронний ресурс] / О. Несторенко. – Режим доступу : http://www.ecomm.kiev.ua./gis/gis_usage.

17. Примеры внедрения: использование информационных технологий в процессе государственного управления. Опыт стран СНГ [Электронный ресурс]. – Режим доступа : <http://www.microsoft.com/rus /government>.

18. Примеры внедрения: использование информационных технологий в процессе государственного управления. Опыт зарубежных стран [Электронный ресурс]. – Режим доступа : <http://www.microsoft.com/rus /government>.

19. Про електронний цифровий підпис : Закон України [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <http://www.e-ukraine.org.ua/index.php?mod=pidpis>.

20. Про електронні документи та електронний документообіг : Закон України [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <http://www.e-ukraine.org.ua>.

21. Про поліпшення картографічного забезпечення державних та інших потреб в Україні : Указ Президента України № 575/2001 від 01.08.2001 р. [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <http://www.rada.gov.ua>.

22. Про заходи щодо створення електронної інформаційної системи "Електронний уряд": Постанова Кабінету Міністрів України від 24 лютого 2003 р. № 208 [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://www.e-ukraine.info>.

23. Про затвердження Порядку засвідчення наявності електронного документа (електронних даних) на певний момент часу : Постанова Кабінету Міністрів України № 680 від 26.05.2004 р. [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <http://www.rada.gov.ua>.

24. Про затвердження Положення про центральний засвідчувальний орган : Постанова Кабінету Міністрів України № 1451 від 28.10.2004 р. [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <http://www.rada.gov.ua>.

25. Про затвердження Порядку застосування електронного цифрового підпису органами державної влади, органами місцевого самоврядування, підприємствами, установами та організаціями державної форми власності : Постанова Кабінету Міністрів України № 1452 від 28.10.2004 р. [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <http://www.rada.gov.ua>.

26. Про затвердження Типового порядку здійснення електронного документообігу в органах виконавчої влади : Постанова Кабінету Міністрів України № 1453 від 28.10.2004 р. [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://www.rada.gov.ua>.

27. Про затвердження Порядку обов'язкової передачі документованої інформації : Постанова Кабінету Міністрів України № 1454 від 28.10.2004 р. [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <http://www.rada.gov.ua>.

28. Про загальнодержавну програму "Електронна Україна" : Проект Закону України [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://www.stc.gov.ua>.

29. Про створення електронної інформаційної системи "Електронний уряд України" : Проект Постанови Кабінету Міністрів України [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <http://www.stc.gov.ua>.

30. Реализация проектов электронного правительства. Мировой и отечественный опыт [Электронный ресурс]. – Режим доступа : <http://www.microsoft.com>.

31. Шматько О. Реализация ініціативи "Публічні бібліотеки – мости до е-урядування" [Електронний ресурс] / О. Шматько. – Режим доступу : dialog.lviv.ua/assets/Publichni-biblioteku.

32. Асамблея європейських регіонів. Офіційний веб-сайт. – Режим доступу : <http://www.aer.eu/en/home.html>.

33. Децентралізація підвищить конкурентоспроможність регіонів. Офіційний веб-сайт Фонду ефективного управління. – Режим доступу : http://ua.debaty.org/cms/decentralizatia_main.

34. Директива 1999/93/ЄС Європейського парламенту та Ради від 13.12.1999 р. "Про систему електронних підписів, що застосовується в межах Співтовариства" [Електронний ресурс]. – Режим доступу : http://zakon1.rada.gov.ua/laws/show/994_240.

35. Директива 97/7 Європейського парламенту та Ради від 20.05.1997 р. "Про захист прав споживачів в дистанційних картках" [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <http://www.gipi.internews.ua>.
36. Директива 2000/31/ЄС від 08.06.2000 р. Концепція формування системи національних інформаційних ресурсів. – Режим доступу : <http://www.stc.gov.ua>.
37. Директива 2000/31/ЄС від 08.06.2000 р. "Про деякі правові аспекти інформаційних послуг, зокрема електронної комерції, на внутрішньому ринку" [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <http://www.gipi.internews.ua>.
38. Директива 2000/46/ЄС від 18.09.2000 "Про відкриття і ведення діяльності установ – емітентів електронних грошей, а також здійснення розумного нагляду за цією діяльністю" [Електронний ресурс]. – Режим доступу : http://www.gipi.internews.ua/ukr/base/ukraine/e_signature/Direct_2000.46.C.pdf.
39. Інформаційні матеріали сайту представництва ООН в Україні [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <http://www.un.kiev.ua>.
40. Інформаційні матеріали сайту "Електронна Україна" [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <http://www.e-ukraine.org.ua>.
41. Интернет-порталы органов государственной власти как ключевая составляющая "электронного правительства" [Электронный ресурс]. – Режим доступа : <http://www.microsoft.com/rus/government/newsletters/issue10.asp>.
42. ЛигаБизнесИнформ [Электронный ресурс]. – Режим доступа : www.liga.net.
43. Нормативные акты Украины [Электронный ресурс]. – Режим доступа : www.nau.kiev.ua.
44. Показатели раздела "Электронное Правительство – eGovernment" для мониторинга инициативы ЕС "Электронная Европа – eEurope" [Электронный ресурс]. – Режим доступа : http://www.europa.eu.int/information_societyf.